

په بيه کې ټيټوالی راغلی دی. د دې په خوا کې يو بل مهم گام چې د اسلامي امارت له لوري پورته شو هغه دا و چې اسلامي امارت له حکومتي مسوولينو او هېوادوالو په کلکه وغوښتل چې بايد له خپلو افغاني توليداتو گټه پورته کړي. د مسوولينو پرله پسې غوښتنې دا دي، چې سوداگر او په تېره بيا پيروونکي دې له کورنيو توليداتو گټه پورته کړي او د ژوندانه د اړتيا وړ لومړني توکي دې د خپل هېواد وکاروي. که په کورنيو بازارونو کې د امکان تر کچې خپل کورني توليدات او صنايع وکارول شي، نو دا به د افغانیو د ارزښت او ثبات لوړ ساتلو په برخه کې مثبت اغيز ولري. دغه راز اسلامي امارت د افغانیو د ارزښت ساتلو په برخه کې يو بل مهم گام هم پورته کړی دی او هغه دادی چې بهر ته د ډالرو او نورو بهرنيو اسعارو د وتلو مخه يې نيولې ده چې دې چارې د افغانیو د ارزښت پر ثابت ساتلو مثبتې اغيزه کړې ده.

که مور پورتنیو موضوعاتو ته ځير شو نو دې پایلې ته رسېږو چې اسلامي امارت د خپلې مېرمنې او ځيرکانه پالیسۍ په غوره کولو سره پر دې توانيدلی چې له ټولو ستونزو، بندیزونو او ناخوالو سره سره د افغانیو ارزښت ثابت وساتي. له دې څخه جوتې شوه چې اسلامي امارت د هېواد د پرمختگ په برخه کې داسې گامونه اخلي چې هغه د هېواد د اقتصادي ودې ترڅنگ د نورو برخو د ترقي او پرمختگ لامل گرځي.

د پولې واحدونو په وروستی نړۍ واله درجه بندۍ کې افغانستان خپل مقام ښه کړی دی. د مالي چارو په اړه راپور ورکونکې ادارې 'بلومبرگ' د راپور له مخې چې تازه يې خپور کړی په کې افغانیو د نړۍ په درېيو باثباته اسعارو کې راغلې ده. په دې راپور کې ويل شوي چې ايتوپيا، نایجیریا، ارجنټاين، برازیل، روسیه، گانا، مکسیکو او ترکیه هم د هغو هېوادونو په لېست کې دي چې د خپلو ملي اسعارو په ارزښت کې يې د پام وړ کموالی راغلی دی.

که چيرې د بهرنيو اسعارو پر وړاندې د افغانیو د ارزښت د ثبات او ښه کېدو عوامل وڅېړو، نو کولای شو څو هغو ته يې دلته اشاره وکړو. لومړی او تر ټولو مهم د اسلامي امارت له لوري په مېرمنې ډول د بانکي سیستم مدیریت دی. د نړۍ له هېوادونو سره د سوداگرۍ زياتېدا، په هېواد کې بهرنيو اسعارو د چلښت مخنيوی او بهر ته د ډالرو او نورو بهرنيو اسعارو د قاچاق مخنيوی او ځينې نور، هغه لاملونه دي چې د افغانیو د ارزښت له ښه کېدو او ثبات ساتلو سره يې مرسته کړې ده.

په راکړه ورکړه کې د اسلامي امارت له خوا پر بهرنيو اسعارو بندیز، ډېر مهم تصيم دی، د اسلامي امارت دا تصيم د ولس له تاوده هرکلي سره مخ شوی او همدا یو له هغو لاملونو څخه دی، چې د بهرنيو اسعارو پر وړاندې يې د افغانیو ارزښت او ثبات لوړ ساتلی دی. د افغانیو د ارزښت له لوړېدو سره په بازارونو کې د خوراکي توکو په گډون د ځينو شيانو

د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال د «جامعه فتح العلوم کابل» مدرسې د حافظانو دستاربندي مراسم کې گډون وکړ

۲ صفحه

د اقتصادي کمېسيون د تخنیکي کمېټې له لوري پر يوشمېر موضوعاتو بحث وشو

۲ مه صفحه

فرصت های سرمایه گذاری در سکتور زراعت و مالداري

۵ مه صفحه

د اقتصادي او ټولنيزو مسايلو په برخه کې
د رياست الوزراء اقتصادي معاونيت خبري اوونيزه

مشايخو او د سيمې اوسېدونکو هم گډون کړی و. د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال په يادو مراسمو کې د خپلې وينا پر مهال وويل، دا د وياړ ځای دی چې زموږ په هېواد کې د علم او پوهې مرکزونه فعال او اباد دي او د ولس بچي خپله برخه علم ترې اخلي. الله تعالی دې دا هېواد او ولس په علم او پوهې سره ودان لري. محترم ملا صاحب د ديني مدرسو ټولو استادانو ته سپارښتنه وکړه څو په ډېر شفقت او پوره محنت سره د هېواد بچيانو ته تدريس وکړي، ځکه دوی د علم د زده کړې په موخه هر ډول زحمت گاللی او گالي.

د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند له جامعه فتح العلوم کابل مدرسې څخه فارغ شوو حافظانو او د هغوی کورنيو ته مبارکي وويله او له دوی څخه يې هيله وکړه چې له خپل علم څخه د دين، هېواد او د دې شريف ولس د خدمت لپاره گټه واخلي.

د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال د «جامعه فتح العلوم کابل» مدرسې د حافظانو دستاربندي مراسم کې گډون وکړ

کابل مدرسې د دستاربندي مراسم کې گډون او وينا وکړه. د دستاربندي په يادو مراسمو کې د اسلامي امارت يوشمېر مسوولينو، علماوو کرامو،

د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند د روان ۱۴۰۳ لمریز کال د جدې مياشتې په ۲۰مه نېټه د جامعه فتح العلوم

د اقتصادي کمپسيون د تخنيکي کمېټې له لوري پر يوشمېر موضوعاتو بحث وشو

د تخنيکي کمېټې دې غونډې ته په هېواد کې د اوبو او برېښنا بندونو د ساتنې او څارنې، د ټاپ پروژې اړوند د افغانستان برېښنا شرکت او چالک کمپنی ترمنځ د برېښنا ډېر تړون، د ټاپ پروژې د نورو پړاونو او همدا راز د بدخشان برېښنا انرژۍ رياست تر عنوان لاندې د دوهم اداري واحد د رامنځته کولو موضوعات وړاندې شوي وو. له مفصل بحث وروسته د اړوندو وزارتونو او ادارو له استازو څخه جوړو شوو کمېټو ته دندې وسپارل شوې څو د يادو موضوعاتو هراړخيزې تخنيکي ارزونې ترسره او خپل راپور د اقتصادي کمپسيون له تخنيکي کمېټې سره شريک کړي.

۱۷مه نېټه په مرمينه ماڼۍ کې ترسره او له اجنډا سره سم د وړاندې شوو موضوعاتو په اړه بحث وشو.

د اقتصادي کمپسيون د تخنيکي کمېټې نوبتي غونډه د روان ۱۴۰۳ لمریز کال د جدې مياشتې په

د اقتصادي او ټولنيزو مسايلو په برخه کې
د رياست الوزراء اقتصادي معاونيت خبري اوونيزه

داوونۍ اقتصادي خبرونه

تلاش امارت اسلامي برای تسريع اعزام کارگران افغان به کشورهای منطقه

وزارت کار و امور اجتماعی از تلاش‌های جدی برای اعزام کارگران ماهر افغان به کشورهای قطر، امارات متحده عربی، ترکیه و عربستان سعودی خبر داده است. سميع الله ابراهيمی سخنگوی وزارت کار و امور اجتماعی می‌گوید که به منظور ایجاد تسهیل در اعزام قانونی کارگران افغان به کشورهای منطقه نشستی را با شماری از نهادهای امارتی برگزار کرده است. سخنگوی وزارت کار و امور اجتماعی گفت: «با اعزام کارگران به خارج از کشور به صورت قانونی، برای هزاران کارگر افغان در این کشورها فرصت‌های شغلی فراهم خواهد شد. این وزارت در این زمینه با مقام‌های مرتبط در قطر، ترکیه، امارات متحده عربی و عربستان سعودی در ارتباط است تا شرایط کاری مناسب را برای کارگران افغان ایجاد کند.»

پکتیکا کې د مخابراتي شبکو ۳۵ پایې نصب شوي دي

د پکتیکا ولایت د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوژی ریاست مسوولین وايي چې د دغه ولایت د مرکز په ګډون په ټولو ولسواليو کې د ۴۴۰ میلیونه افغانیو په لګښت د مخابراتي شبکو ۳۵ پایې نصب شوي دي. د مسوولینو په خبره، دوی دغه راز د روان کال د تې ډي اېف په لسمه پروژې کې د یوې مخابراتي شبکې ۲۵ سایټونه چې د ۲۴ ولسواليو لپاره منظور شوي وو، سروې یې بشپړه او د ډېریو شبکو ساختماني چارې پای ته رسېدلې دي. مسوولین زیاتوي چې روان لمریز کال کې د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوژی ریاست په دننه کې د درې میلیونو افغانیو په ارزښت یو مجهز کمیونټر لب، د ودانۍ ترمیم او د اړتیا وړ توکي هم پېرل شوي دي.

افغانی د نړۍ په درېیو باثباته اسعارو کې شمېرل شوي

د پولی واحدونو په وروستۍ نړۍ‌واله درجه بندۍ کې افغانستان خپل مقام ښه کړی دی. د مالي چارو په اړه راپور ورکونکې ادارې 'بلومبرگ' د راپور له مخې چې تازه یې خپور کړی په کې افغانی د نړۍ په درېیو باثباته اسعارو کې راغلي ده. د دغه ادارې د معلوماتو له مخې، د لبنان لیرا په ۲۰۲۴ میلادي کال کې د نړۍ د نورو هېوادونو د اسعارو په پرتله ارزښت له لاسه ورکړی او د ۸۳ سلنې څخه ډېرې کمې شوې دي. د ایتوپیا، نایجیریا، ارجنټاین، برازیل، روسیه، ګانا، مکسیکو او ترکیه هم د هغو هېوادونو په لېست کې دي چې د خپلو ملي اسعارو په ارزښت کې یې د پام وړ کموالی راغلی دی.

در سال روان خورشیدی قرارداد شده‌اند، شامل منرال‌های گوناگون از جمله سمنت، نمک، یاقوت، باریت و دیگر منرال‌ها می‌شوند. به گفته‌ی آقای افغان، در این مدت در بخش معادن کوچک نیز ۱۸ قراردادهایی به ارزش یک اعشاریه هشت میلیارد افغانی به امضاء رسیده است.

وزارت معادن و پترولیم گفته که از آغاز سال جاری هجری خورشیدی تاکنون، قرارداد نه معدن به مقیاس بزرگ را به شرکت‌های داخلی و خارجی واگذار کرده است. همایون افغان سخنگوی وزارت معادن و پترولیم، ارزش این قراردادها را ۲۱۳ میلیارد افغانی گفته است. معادن بزرگ که

واگذاری ۹ قرارداد بزرگ معدنی به ارزش ۲۱۳ میلیارد افغانی از سوی وزارت معادن

اندازه	پولې واحد	پېرل	پلورل
۱۰۰۰	هندي کلداری	۸۴۱	۸۴۱
۱	انگلیسي پونډ	۸۸,۶۵	۸۸,۷۱
۱	سعودي ريال	۱۹,۲۳	۱۹,۲۵
۱	اماراتي درهم	۱۹,۶۶	۱۹,۶۷
۱	چيني ين	۹,۸۵	۹,۸۵

اندازه	پولې واحد	پېرل	پلورل
۱	امريکايي ډالر	۷۲,۲۰	۷۲,۲۵
۱۰۰۰	پاکستاني کلداری	۲۴۹	۲۴۹
۱۰۰۰	ایراني تومن	۱,۳۱	۱,۳۱
۱	اروپايي يورو	۷۴,۴۴	۷۴,۴۹
۱	روسی روبل	۰,۷۰	۰,۷۰

د بهرنیو اسعارو بیې

د کابل په شهزاده سرانی کې د افغانۍ پر وړاندې د بهرنیو اسعارو د نن ورځې بیې

فرصت‌های سرمایه‌گذاری در سکتور زراعت و مالداري

نویسنده: نجیب الله مایار

مقدمه

زراعت و مالداري مهم ترین نقش را در تأمین نیازمندی های زندگی بشر دارد، زراعت و نباتات با انکشاف زندگی بشر رشد و تغییر کرده است و نیازهای زیادی از مواد غذایی گرفته تا لباس و سایر بخش ها از این بخش آماده و فراهم گردیده است. در عصر کنونی زراعت نقش مهمی در اقتصاد جهان دارد و همچنان زراعت بخش بزرگی از اقتصاد را در بسیاری از کشورهای جهان تأمین می کند. هرچند در کشورهای پیشرفته و در حال توسعه، این مکان به مرور زمان، صنایع و بخش های دیگر گرفته ، اما به دلایل مختلف در افغانستان زراعت تنها منبع تمویل زندگی بسیاری از ساکنان کشور باقی مانده است. یک چهارم تولید ناخالص داخلی کشور نیز از زراعت بدست می آید. از آنجاییکه زراعت و محصولات زراعتی در اقتصاد افغانستان جایگاه مهمی دارد و کشور ظرفیت توسعه و رشد صنایع زراعتی و مالداري را دارد. در این مقاله میخواهیم روی فرصت های سرمایه گذاری در سکتور زراعت و مالداري و چالش های فرا راه این سکتور مرور نمایم.

فرصت‌های سرمایه‌گذاری در سکتور زراعت و مالداري

افغانستان کشوری با ظرفیت‌های وسیع در بخش زراعت و مالداري است که به دلیل شرایط اقلیمی متنوع و خاک‌های حاصل خیز، ظرفیت رشد و توسعه در این بخش ها را دارد. زراعت بخش عمده ای از اشتغال بسیاری از مردم افغانستان است، اما به افزایش زمین های زراعتی، تهیه منابع جدید آب برای زمین های قابل کشت و مدرن سازی سیستم آبیاری توجه چندان صورت نگرفته و حتی اگر تلاش هم صورت

گرفته ، نتایج ملموسی نداشته است. فرصت های زیادی برای سرمایه گذاری در بخش زراعت و مالداري افغانستان وجود دارد که به چند مورد آن اشاره می کنیم:

سرمایه‌گذاری در بخش زراعت

بخش زراعت در افغانستان به دلیل منابع طبیعی و آب و هوای مناسب برای تولید انواع محصولات زراعتی، یک فرصت بالقوه برای سرمایه گذاری محسوب می شود. افغانستان شرایط مناسبی برای تولید انواع محصولات استراتیژیک مانند گندم، برنج، جو و حبوبات دیگر دارد. کشت این محصولات نه تنها به تأمین نیاز داخلی کمک می کند بلکه فرصت‌های صادراتی نیز برای دهاقین و سرمایه گذاران فراهم می کند. همچنان افغانستان به دلیل تنوع اقلیمی خود، مکان مناسبی برای کشت انواع میوه‌های استوایی و نیمه استوایی مانند سیب، انگور، انار، خرما و پسته است. ایجاد باغ‌های میوه و استفاده از تکنالوژی عصری در آبیاری و برداشتن حاصلات، می تواند فواید بسیار داشته باشد. در کنار تولید محصولات زراعتی، زمین‌های خوبی برای سرمایه‌گذاری در پرورش ماهی و کشت نباتات طبی مانند زعفران، الویرا و غیره که نتیجه خوب داشته، وجود دارد که به دلیل بازار جهانی و تقاضای بلند آن میتواند برای دهاقین و سرمایه گذاران سودآور باشد.

سرمایه‌گذاری در بخش مالداري

مالداري در افغانستان از زمان‌های قدیم جز فعالیت‌های اصلی دهاقین بوده است. این بخش نه تنها به تأمین مواد غذایی مردم کمک می کند، بلکه از نظر اقتصادی نیز نقش مهمی در عواید خانواده‌ها دارد. فرصت‌های سرمایه‌گذاری در

این بخش نیز متعدد است که میتوانیم برخی از آنها را در این جا یادآوری نماییم: با توجه به افزایش تقاضا برای گوشت در بازارهای داخلی و خارجی، سرمایه‌گذاری در پرورش فارم‌های گوشتی، از جمله گوسفند و گاو، می‌تواند برای سرمایه‌گذاران سود آور بوده و به شماری زیاد از افراد زمینه کار را نیز فراهم سازد. همچنان محصولات مختلف تهیه شده از گوشت که در حال حاضر از کشورهای دیگر وارد می‌شود می‌تواند در کشور تولید گردیده و نه تنها نیازمندی های داخلی کشور را مرفوع سازد، بلکه می‌تواند به بازارهای خارجی و به ویژه کشورهای نزدیک نیز صادر شود. همچنان افغانستان ظرفیت های خوب برای فارم ها مالداري دارد. ایجاد فارم‌های عصری و استفاده از روش های مدرن در تغذیه و مراقبت از مواشی می‌تواند به تولید شیر و محصولات لبنی با کیفیت بالا کمک کند. علاوه بر فارم‌ها مالداري، افغانستان چراگاه‌های مناسب برای مواشی نیز دارد که در تمام فصل های سال قابل استفاده است. حالا هم کوچی ها مواشی خود را از یک منطقه به منطقه دیگر غرض چراندن می‌برند. اگر این مسئله به صورت معیاری سازماندهی شود، در آنصورت مالداران میتوانند بدون مصرف هیچ پولی در کوه ها از مواشی خود بخصوص گوسفند و بزها مراقبت کرده و از آن سود خوبی بدست بیاورند. افغانستان دارای ۳۰ میلیون هکتار چراه گاه می‌باشد. دامنه‌های کوه هندوکش چراگاهی طبیعی و دایمی محسوب می‌شود. نحوه استفاده از چراگاه‌های افغانستان به دو روش است: چراگاه مالداران ده نشین و کوچی ها که در فصل تابستان با حیوانات خویش در چراگاه دامنه‌های هندوکش مسکن گزیده و در زمستان به مناطق گرمسیر می روند. علفزارهای افغانستان تحت حفاظت دولت قرار نداشته همه ساله توسط مالداران محلی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

این گله ها نه تنها در تهیه گوشت اهمیت دارند، بلکه از پشم آنها می توان صنعت نساجی در کشور را توسعه داد و در این زمینه سرمایه گذاری صورت گیرد.

چالش ها در برابر رشد زراعت و مالداري

در کنار فرصت های یادشده، چالش هایی نیز وجود دارد که باید در نظر گرفته شوند. از جمله این چالش ها می توان به کمبود منابع آب اشاره کرد، بالخصوص در مناطقی که اقلیم خشک و نیمه خشک دارد، کمبود منابع آب می تواند برای زراعت و مالداري یک مانع بزرگ باشد. استفاده از روش های عصری آبیاری و استفاده سودمند از منابع آب یکی از نیازهای مهم است. مشکل دیگر سیستم سنتی زراعت و مالداري است، بسیاری از دهاقین و مالداران افغان هنوز از تکنالوژی جدید در تولید محصولات خود استفاده نمی کنند. سرمایه گذاری در آموزش و انتقال تکنالوژی های عصری می تواند مفیدیت این سکتور را افزایش دهد. چالش مهم دیگر نبود بازار برای فروش محصولات زراعتی و مالداري است، دسترسی به بازارهای جهانی و جریان صادراتی می تواند چالش هارا به همراه داشته باشد. ایجاد زیر بناهای لازم برای صادرات و تسهیل تجارت بین المللی از جمله نیازهای مهم در این بخش است. امارت اسلامی بخش زراعت و مالداري افغانستان را در اولویت خود قرار داده و برای تقویت این سکتور تلاش های جدی را آغاز کرده است. خوشبختانه امارت اسلامی با درک این حقیقت گام های استواری را در حصه تبدیل نمودن زراعت سنتی، باغداری عنعنوی و مالداري قدیمی به روش های عصری برداشته و در حصه میکانیزه شدن زراعت تلاش دارد. همچنان در آبیاری زمین های زراعتی و مبدل نمودن زمین های خشک و بایر به زمین های قابل زرع اقدامات جدی انجام داده و در آینده نیز پلان های لازم جهت توسعه و رشد اقتصادی به هدف رسیدن به ثبات اقتصادی روی دست دارد. همچنان امارت اسلامی جهت معرفی محصولات افغانی دست به راه اندازی نمایشگاه ها در داخل و خارج از کشور زده است و هدف اساسی راه اندازی این نمایشگاه ها در قدم اول این است که محصولات زراعتی افغانستان به نمایش گذاشته

شود و از این طریق مردم در داخل کشور با محصولات افغانی آشنا شوند و از جانب دیگر دهاقین ما با ابزار، تجهیزات، ماشین آلات، تخم های اصلاح شده، ادویه جات زراعتی وغیره آشنا و از آن استفاده مؤثر نمایند. در کنار این یکی دیگر از این تلاش ها، ایجاد مسوده ای برای استفاده از محصولات زراعتی و مالداري داخلی است که از سوی وزارت زراعت، آبیاری و مالداري تهیه شده است. هدف اصلی این طرز العمل، حمایت از محصولات زراعتی و مالداري داخلی به منظور تقویت همکاری با دهقانان و مالداران کشور است تا این محصولات در داخل و خارج به طور درست بازاریابی شوند و هموطنان به جای محصولات خارجی، از تولیدات داخلی استفاده کنند. با اجرای این طرز العمل، نخست نهادهای امنیتی وزارت دفاع ملی، وزارت امور داخله و ریاست عمومی استخبارات، سپس تمام ادارات امارتی و هموطنان، هنگام تأمین نیازمندی های خود به این محصولات، اولویت خواهند داد. با این کار، فرهنگ استفاده از محصولات داخلی در کشور تقویت شده و در کنار رشد اقتصادی، استقلال سیاسی و اقتصادی ایجاد خواهد شد. همچنین، با افزایش تولیدات، ابتکارات جدیدی از سوی تولیدکنندگان به وجود خواهد آمد و ثروت ملی افزایش خواهد یافت.

نتیجه گیری

سکتور زراعت و مالداري افغانستان پتانسیل بلند برای سرمایه گذاری دارد. با توجه به شرایط مناسب اقلیمی، منابع